

Handläggare

Datum

Diarienummer

Andreaz Strömgren

2019-03-10

KS/2019:135

Kommunstyrelsen

Redovisning av områden där verksamheter och tjänster kan minska i omfattning eller upphöra att utföras inom kommunstyrelsens område

Bakgrund

I anslutning till behandlingen av det preliminära bokslutet för 2018 gav kommunstyrelsen samtliga nämnder i uppdrag att mot bakgrund av kommunens ansträngda ekonomiska läge presentera förslag på verksamheter och tjänster, inom respektive nämnds ansvarsområde, som kommunen eventuellt kan sluta att utföra. För varje förslag ska det bibringas en beskrivning av det ekonomiska värde och effekt, samt en konsekvensanalys. Uppdraget ska redovisas till kommunstyrelsen i april 2019. Kommunstyrelsen har analyserat verksamhetsområden och redovisar sammanställningen i denna skrivelse.

Metod och avgränsning

För att genomföra analysen har utgångspunkten varit hur kommunstyrelsen organiserar verksamheten, enhet för enhet, samt gällande verksamhetsplan för 2019-2021. Alla verksamheter presenteras inte, utan endast de områden som identifierats som möjliga att arbeta med för att sluta utföra verksamheter. För att göra urvalet presenteras en kort redogörelse för vad som redan har gjorts inom ramen för Budget och verksamhetsplan 2019-2021 och vilka verksamheter som inte anses kunna upphöra eller minska i omfattning. På det viset blir det synligt vilka verksamheter som inte är lämpliga att gå vidare med i fördjupad analys.

För verksamhetsområden som är möjliga att arbeta med för att sluta utföra tjänster och verksamhet presenteras både möjligheten att helt sluta med verksamheten och att till viss del avsluta eller sänka ambitionen. En möjlig totalsumma identifieras där det är möjligt, men även en mer begränsad åtgärdsomöjlighet som anses vara rimlig utifrån hur det påverkar måluppfyllelse och övriga konsekvenser.

Konsekvensbedömningen sker utifrån dels kommunens vision 2025 och dels av fullmäktige prioriterade mål. Mycket av kommunstyrelsens verksamheter är dessutom att betrakta som

Handläggare

Datum

Diarienummer

Andreaz Strömgren

2019-03-10

KS/2019:135

verksamhetsstöd. I de fallen preciseras även hur andra verksamheter påverkas av att tjänsterna inte utförs.

Områden som i framtiden kan komma att hanteras i samverkan med Sundsvalls kommun enligt särskilt uppdrag om att samverka för att effektivisera och spara pengar, har inte tagits med i denna redogörelse. Bedömningen har istället varit om verksamheten helt eller delvis kan utföras, inte *vilken* som ska utföra den i framtiden.

Budget och verksamhetsplan 2019-2021 och urval av områden

I budget och verksamhetsplan för 2019-2021 ligger redan tre prioriterade effektiviseringsområden som har verkställts under 2019 och ett område som kommer att verkställas under planperioden.

HR: Kommunens HR-stöd har minskats med två tjänster och chefsrollen som HR-chef har tagits bort. Personalchefsrollen har återförts till kommunchefen. Ekonomichefen har fått ta ansvaret för lönefunktionen. Tilltänkt konsultstöd för att arbeta med Hållbart arbetsliv för att minska sjukskrivningarna har avvecklats. Den organisation som nu träder i kraft bygger på att HR ska vara ett verksamhetsnära stöd och på en minimal bemanning för att kunna upprätthålla det ansvar som kommunen har som arbetsgivare. Som jämförelse kan nämnas att Lön och HR i Timrå ligger på samma omfattningsnivå som Ånge kommun vars befolkningsunderlag i stort sett är hälften så stort. Det bedöms inte finnas möjlighet att sluta utföra ytterligare uppgifter inom HR, inte minst när kommunen ska ställa om och vidta omfattande åtgärder i organisationen. Det uppstår endast andra kostnader i organisationen om verksamheten minskas ytterligare.

Ekonomi: Ekonomienheten har centraliserats, fem tjänster har flyttats in centralt på ekonomienheten från förvaltningarna. Det förklarar den ökning av antalet anställningar som kan ses på kommunledningskontoret. I verksamhetsplanen för 2019 framgår att personalstyrkan ska minska med en tjänst efter införandet av nytt ekonomisystem. Det sker med en naturlig avgång. Kommunen är i stort behov av ett fungerande verksamhetsstöd som på ett effektivt sätt hjälper verksamheterna att budgetera, analysera, följa upp och prognostisera. Det finns inte förutsättningar att minska ner verksamheten ytterligare eller att sluta utföra vissa tjänster inom ekonomiområdet.

Upphandling: Upphandlingsverksamheten består av tre tjänster i Timrå kommun. I budget och verksamhetsplan för 2019 ligger ytterligare en 1/2 tjänst på området för att arbeta med inköpsanalys, ramavtal och aktiv uppföljning för att minska kostnaderna med kommunens inköp. Tillkommande minskning på området skulle omöjliggöra den typen av analys med efterföljande kostnadsminskning för kommunen. Lagen om offentlig upphandling kräver även

Handläggare

Datum

Diarienummer

Andreaz Strömgren

2019-03-10

KS/2019:135

att vi har en fungerande upphandlingsenhet, så tillvida att vi inte ska samverka med annan kommun kring denna funktion.

Verksamhetsutveckling och IT: Timrå kommun har satsat på digitalisering och nu även skapat en organisation för att stödja verksamheterna i digitaliseringen. Detta är en förutsättning för att fortsätta kommunens digitala resa samt för att övriga nämnder och förvaltningar ska kunna effektivisera sina tjänster med stöd av IT. Verksamheterna kan sluta utföras, men till mycket hög kostnad. Om vi slutar utföra dessa tjänster på kommunledningskontoret kommer omställningen och kostnadseffektiviseringen på förvaltningarna att försvåras.

Internservice: i Budget och verksamhetsplan 2019-2021 ligger även en effektivisering på internservice med en tjänst. Effekten är ännu inte hemtagen men det kommer att ske under planperioden. Genom att införa digitala flöden av information kan arbetet med internpost och internservice förenklas. En ny kundtjänstfunktion har upprättats och bemannats delvis genom arbetsmarknadstorget. Kommunen har redan under hösten beslutat att sluta med konsumentvägledning. Det bedöms som svårt att ytterligare effektivisera eller upphöra med resterande tjänster. Däremot ska planen på åtgärder för att avveckla delar av internservicen och motsvarande en tjänst fortsätta enligt plan.

Krisberedskap, risk/säkerhet och folkhälsa: Denna verksamhet är lagstyrd och måste bedrivas, åtminstone på miniminivå. Även här har Timrå kommun en minimal bemanning, ingen hel tjänst används till detta och endast del av tjänst ingår. Om verksamheten minskas ytterligare kommer vi även vara skyldig att återbetala statligt stöd som ska finansiera hela eller delar av dessa verksamheter. Möjligtvis kan delar och funktioner samordnas med Sundsvall inom ramen för ett samverkansavtal.

Arbetsmarknad och integration är en omfattande verksamhet som i betydande delar syftar till att få personer i arbete i samarbete med företag, försäkringskassa och arbetsförmedling. Åtgärder inom området kommer innebära att färre tjänster erbjuds med statliga stödresurser. Det arbetsmarknadstorg som har byggts upp syftar till att möjliggöra för människor att snabbt komma i studier eller anställning. Kommunen kan helt och hållet sluta med denna verksamhet då den är frivillig, men det kommer att få som konsekvens att arbetslösheten och försörjningsstödet ökar. Konsekvenserna av att sluta med arbetsmarknadsverksamheten och integrationsverksamheten bedöms därför få konsekvenser som gör att kostnaden ökar inom individ- och familjeomsorgen, med motsvarande eller ännu högre nivå. Det finns dock möjlighet att sänka kostnaderna för ledning och stöd, givet omorganisation av verksamheten där AME förs samman med socialnämndens verksamhet för individ och familjeomsorg. Om så sker kan en kostnadsminskning ske med åtminstone 0,8 mkr men den kommer att utredas och föreslås på annat sätt, som överföring av funktion från kommunstyrelsen till socialnämnden. Frågan utreds inte djupare här.

Handläggare

Datum

Diarienummer

Andreaz Strömgren

2019-03-10

KS/2019:135

Verksamheter kommunstyrelsen helt eller delvis kan sluta med

Näringsliv

Näringslivsverksamheten är inte lagstyrd utan en frivillig kommunal verksamhet. Det finns inga krav på att den ska bedrivas, det är endast delar av glesbygdsverksamheten med stödstrukturer som måste utföras, det så kallade hemsändningsbidraget på 75 tkr. Därutöver är näringslivsutveckling, besöksnäring, utveckling, Inflyttningservice och Landsbygdsutveckling verksamheter som kommunen frivilligt valt att bedriva. Den totala nettobudgeten för verksamheten är 9,9 mkr. Kommunen kan sluta med hela eller delar av verksamheten och som mest spara 9,9 mkr.

Kommunen har ett övergripande mål om Norrlands bästa företagsklimat. Kommunen når i dagsläget inte målet och ligger på fjärde plats i Norrland. Däremot nås målet om service till företagen där kommunen ligger på åttonde plats i riket. För att sluta med hela eller stora delar av verksamheten måste kommunfullmäktige kraftigt reducera målnivån.

Vad kan då kommunen välja att sluta med inom näringslivskontorets verksamhet? Till saken hör att betydande resurser i budget är bundet till projektfinansierad verksamhet. Det gäller exempelvis Bizmaker, Ringar på vattnet och Destination Sundsvall men även flertalet tillkommande projekt.

- Loge NHK-arena: I dagsläget har Timrå kommun tillgång till två konferensrum som nyttjas vid matcher och vid andra tillfällen. Total årskostnad är 0,5 mkr. Timrå kommun är bundet av ett treårskontrakt men kan initiera en hävning eller omförhandling.
- Ny organisation trädde i kraft våren 2017 – förändringar av organisationen kan göras: I dagsläget är det fem tjänster samt en näringslivschef och tillika VD för Midlanda centrum AB. Bemanningen kan minskas vilket innebär ca: 0,6-0,7 mkr lägre kostnad per tjänst och år. Det kräver dock att någon del av verksamheten prioriteras ner och att nya och lägre mål sätts.
- Övriga rörliga kostnader: För 2019 sänktes budgeten med 1 mkr, framförallt på aktiviteter och kommunikation. Inkomsttappet har delvis finansierats med andra tillfälliga projektinkomster för medarbetare. Många kostnader är bundna till projekt och medfinansiering. Det är svårt att minska de rörliga kostnaderna mer.
- Destinationsverksamhet: En process har initierats för att ta fram ett förslag till gemensamt destinationsbolag för Ånge, Sundsvall och Timrå, 1,5 mkr är resurser som i så fall ska överföras till ett nytt sådant bolag.

Handläggare

Datum

Diarienummer

Andreaz Strömgren

2019-03-10

KS/2019:135

Kollektivtrafik

Kommunen måste erbjuda kollektivtrafik till medborgarna. Det kan göras med egen trafik eller i samarbete med andra kommuner. Timrå är en av ägarkommunerna för kollektivtrafikmyndigheten som sköter kollektivtrafiktrafiken i Västernorrland.

Kommunfullmäktige har på det sättet avhänt sig makten över att bedriva verksamheten men kan påverka volymen. Timrå kommun kan sluta med extra beställningar och utökad trafik för att minska kostnaderna.

Sedan i juni 2018 har kommunen haft ett barnkort som gör det möjligt för samtliga barn och ungdomar mellan 7-19 år att åka kollektivt i Timrå kommun, både till och från skolan och på fritiden. Kostnaderna har initialt beräknats till en merkostnad på 0,4-0,6 mkr. Utfallet är dock betydligt högre, för 2018 har kollektivtrafikmyndigheten debiterat 1,8 mkr för dessa barnkort utifrån en schablonmodell där varje kort som skickats ut – 2.800 stycken – har debiterats med full avgift även om det inte använts (det är ca: 1200 kort som använts).

- Kommunstyrelsen kan besluta att avveckla barnkortet, vilket medför en minskad kostnad om minst 2 mkr per år, utifrån nuvarande kostnadsmodell som kollektivtrafikmyndigheten tillämpar. Konsekvensen blir ett återinförande av behovsprövat skolkort och sämre möjligheter för ungdomar att åka kollektivt. Det kan hanteras genom ett alternativt erbjudande, kanske en samordning med Sundsvalls barnkort eller Härnösands subventionerade reskort med en begränsad egenavgift (50-100 kr)? En sådan lösning skulle kraftigt minska kostnaderna för korten utifrån hur kollektivtrafikmyndigheten prissätter extra beställningar från kommunerna.

Kommunikation och marknad

Kommunikation och marknad inom KS område består idag av två tjänster. Resurserna ansvarar för extern och intern webb-sida samt stöd vid kriskommunikation samt proaktivt och reaktivt stöd för nämndernas kommunikation och marknadsföring. Funktionerna ansvarar för kommunikationsplanering, grafisk profil och är ett verksamhetsstöd för att främja kommunikativt medarbetarskap och ledarskap. Det går att sluta med verksamheten men det kommer innebära att allt kommunikativt ansvar förs över på chefer och medarbetare på andra ställen i organisationen samt att ingen gemensam kommunikativ planering eller grafisk profil kan upprätthållas. Det kommer även påverka fullmäktigemålet om bilden av kommunens service och platsens attraktivitet negativt. Målet måste då sänkas. dEt finns dock delar inom verksamheten som kommunen kan sluta utföra eller minska ner:

- From Timrå With Love: Varumärkessatsningen sker centralt och i samarbete med andra partners och har pågått i tre år. Det var tänkt som ett tidsbegränsat projekt efter beslut om att bilden av platsen Timrå måste förstärkas. Utfallet måste bedömas som mycket gått då målet för platsens attraktivitet och service har förstärkts tre år i rad.

Handläggare

Datum

Diarienummer

Andreaz Strömgren

2019-03-10

KS/2019:135

Insatsen kan dock avsluta med begränsade konsekvenser men försämrad måluppfyllelse. Kostnaderna kan minska med 0,5 mkr.

- Marknadsföringssamarbeten: Det finns avsatta medel för att teckna avtal om samarbeten med föreningar som arrangerar event i Timrå att få ett bidrag till eventet givet att de marknadsför platsen Timrå och From Timrå With Love. Om verksamheten avslutas kan 65 tkr sparas.

Samhällsenhet

Samhällsenheten ingår som enhet på miljö- och byggkontoret men ligger organisatoriskt inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Samhällsenheten ansvarar för mark- och exploatering med fastighetsutveckling i fokus, fysisk planering med inriktning på översiktsplanering och detaljplanering samt strategiska infrastrukturfrågor, Geografisk information och kartor samt strategiskt miljöarbete och energirådgivning. Den sammantagna nettokostnaden är 7,5 mkr.

Verksamheten utgår från ett grundläggande ansvar för det geografiska området Timrå samt för fastighetsärenden som kommunen initierar eller blir involverad i och regleras av plan- och bygglagen samt jordabalken och ett antal övriga lagar. Det innebär även ett ansvar för strategiskt miljöarbete inom denna geografi. Timrå kommun är en ekokommun och kommer i december att få utbildning på plats av Sveriges kommuner och landsting och Svenska FN-förbundet i Agenda 2030 och de 17 globala målen. Den här typen av frågor behöver Timrå kommun jobba aktivt med och vara uppdaterad om för att vara trovärdig och visa att vi menar allvar med Timrås vision om livsmiljö och tillväxt.

Ambitionen kan sänkas och det strategiska arbetet med att planlägga, förvärva och sälja mark minskas rejält, men det innebär att mål om bostadsmarknaden och i översiktsplanen måste sänkas eller radikalt förändras. På motsvarande sätt måste kommunen ansvara för geografisk information samt kartproduktion och försäljning av primärkarta leder till en betydande intäkt på ca: 650 tkr. Ett grundläggande ansvar för planläggning av kommunens geografi och utveckling av mark *måste* kommunen ha. Att upphöra med det strategiska miljöarbetet leder i sin tur till att de nationella, regionala och lokala miljömålen inte nås och att visionens mål om en god livsmiljö kan hotas.

Givet kommunens vision, mål och ambitioner, vad kan samhällsenheten sluta med?

Verksamheten har redan i verksamhetsplanen för 2019 minskats ner med motsvarande 1 mkr, och planerade satsningar på miljöstrategiskt arbete har prioriterats ned. Det finns dessutom bara en begränsad grundbemanning på funktionerna.

- Kommunfullmäktige satte 2016 av medel för två år för att främja bostadsproduktionen. Avsikten var att få igång marknaden och prisutvecklingen så att bostadsbyggandet kommer igång. Arbetet har varit lyckosamt, och såväl bostäder som

Handläggare

Datum

Diarienummer

Andreaz Strömgren

2019-03-10

KS/2019:135

verksamhetsfastigheter har en god utveckling under verksamhetsåren 2018-19. Prisutvecklingen har även varit god. Marknaden kan nu betraktas som mogen. Tjänsten som marknadsutvecklare bostäder kan därmed avvecklas, vilket motsvarar en minskad kostnad på motsvarande 0,7 mkr. Effekterna av avvecklingen blir minskad strategisk marknadsutveckling och möjligt färre bostadsaffärer, men marknaden bedöms mogen för detta nu och utvecklingen kan ske på marknadsmässiga grunder givet att resurs för mark- och exploatering prioriteras.

För att fortsatt värna utvecklingskraften och arbeta vidare med attraktiva bostäder, en god livsmiljö och kunna främja tillväxtfrågorna bör verksamheten i övrigt fortsätta i oförändrad grad. En förmåga inom mark- och exploatering, översiktsplan och detaljplan, strategiskt miljöarbete samt kart och GIS är nödvändigt för att fortsätta utveckla kommunen enligt vision och översiktsplan.

Politisk verksamhet

Kommunchefen har under verksamhetsåret 2019 utrett de råd och beredningar som kompletterar nämndernas verksamheter för att samordna och lyfta specifika frågor samt samråda med föreningar och engagerade medborgare inom beredningarnas och rådets sakområden.

En slutsats av genomlysningen är att barn- och ungdomsberedningen samt miljö- och klimatberedningens verksamhet kan upphöra. Det innebär att verksamhetens budget, med framförallt mötesarvoden för förtroendevalda, kan sparas in vilket motsvarar 0,1 mkr på årsbasis. I förslaget ligger även att slå samman tillgänglighets- och pensionärsråden till ett gemensamt råd. Även det kan göra arbetet mer resurseffektivt. Någon lägre kostnad bedöms inte om inte representationen i rådet begränsas påtagligt.

I övrigt finns det även möjlighet för kommunen att initiera en bredare översyn av antalet nämnder och ledamöter i kommunen. Många små och medelstora kommuner går över till endast en kommunstyrelse och en myndighetsnämnd och en gemensam kommunstyrelseförvaltning med verksamhetschefer för de olika sakområdena. Det kan dels utveckla och förbättra samordningen och styrningen av verksamheten mot av fullmäktige uppställda visioner och mål, dels minska kostnaderna för nämndsverksamheten.

En sådan förändring måste dock utredas tydligare och kan uppfattas ha negativ påverkan på möjligheten att engagera sig politiskt och påverka beslutsfattandet då antalet förtroendeuppdrag minskas drastiskt.